

Saulėta, tvanku.
Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:27

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodicals Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 18 d., 1971 m.

Kaina 15c

143

ATMESTA KARO UŽBAIGIMO REZOLIUCIJA

LIGONINĖS REŽIMO PRIEŠAMS

Sovietų Sąjungoje leidžiamas pagrindinio spaudos — „Samizdat“ žiniomis, paskutinis nepriklausomos Estijos prezidentas Konstantin Paets, 1940 metais, Estiją okupavęs, suimtas bei išgabentas į Rusijos gilumą, vėliau, išstius 15 metų, 1941—1956 m., buvęs laikomas „specialioje ligoninėje“ Kazanės mieste. Leidinio straipsnyje „Dujų kameros pakaitalas“ nurodyta, kad iš Kazanės jis buvęs išsiųstas į senelių namus Jaamejale, netoli Viljandi, Estijos vidury. Gyventojams susidomėjus buvusiojo prezidentu ir jiems pradėjus rengti, galima sakyti, piligrimų ekskursijas į K. Paets gyvenamą vietą, jis ir vėl buvo išvežtas, nežinoma kryptimi — Sovietų Rusijos gilumon.

„Samizdat“ straipsnis š. m. vasario mėn. perspausdintas rusų mėnesiniame laikraštyje „Posėv“, Frankfurte ir neseniai jo turinys pakartotas estų informacijos biuleteny Stockholme (nr. 469). Leidiny pažymėta, kad Stalino laikmečiu visoje Sovietų Sąjungoje ir, būtent, Kazanėje, buvusi vos viena tokia „specialaus gydymo ligoninė“, ji buvo skirta asmenims, kurie laikomi pavojingais net ir privertiamo darbo stovyklose. Matyt, Paets buvęs laikomas tokiu... Toliau nurodyta, kad tokios ligoninės dabar veikia kievienose sovietų respublikoje. Jos yra pavaldžios KGB (Valstybės saugumo komitetui — Komitet Gosudarstvennoi Bezopasnosti) ir jose laikomi asmenys, pagal atitinkamą Baudžiamojo kodekso straipsnį esą „pavojingais visuomenei“.

Tai 59:2 Rusijos Federacijos respublikos Baudžiamojo kodekso straipsnis (jis panaudotas pavazdžiui paskirų sovietų respublikų kodeksuose) ir jis štai ką byloja.

„Teismas gali nuteisti protiniai nesveikus asmenis, kurių protinė būklė bei socialinio pobūdžio veiksmas juos paverė ypatingai pavojingais visuomenei, — juos laikyti specialioje psichiatrinėje ligoninėje. Ligonys specialioje psichiatrinėje ligoninėje bus griežtai saugomi, siekiant juos sulaukyti nuo naujų veiksmų, pavojingų visuomenei, vykdyti“.

Baudž. Kodekso 58 str. aptaria asmenis, kurie gali būti pasmerkti laikyti „specialioje psichiatrinėje ligoninėje“ šiuo būdu: „Nepakaltinami už savo nusikalstamus veiksmus asmenys, prieš juos nuteisiant, arba vykdamas sprendimą išprotėję tiek, kad nesupranta savo veiksmų...“

Prievarstinio psichiatrinio gydymo centras yra Serbski Psichiatrinis Institutas Maskvoje. Politiniai kaliniai rūpinasi instituto 5-as skyrius — šiam vadovauja prof. Luntz. „Esa, normalus“ „gydymo“ laikas politiniams kaliniams siekia nuo vienerių iki penkerių metų, arba, vidutiniškai — trejus metus.

Pagrindžio leidiny dar paminėta, kad dviejose stambiausiose „specialiose ligoninėse“ Rusijos Federacijos respublikoje — Kazanėje ir Leningrade — įsteigtose buvusiose moterims skirtame kalėjime — ligi 1960 m. tebuvo laikomi politiniai kaliniai, „gi kriminaliniai nusikaltėliai būvę siunčiami į kitas satorijas“. Tačiau šiuo metu daugumą „namų“ čiose „specialiose ligoninėse“ sudaro kriminaliniai nusikaltėliai.

KGB pastaruoju metu tose „ligoninėse“ politinių kalinių neatskiria nuo kriminalinių nusikaltėlių, lygiai, kaip politiniai ir kriminaliniai kaliniai drauge laikomi darbo stovyklose. Tose Sovietų Sąjungos srityse, kur dar nėra įsteigta minėtų „specia-

IŠ VISO PASAULIO

SANTIAGO. — Į Čilės policijos centrą įsibrovę ginkluotais vyrais, nušovė du detektyvus ir pats susisprogdino granata, kuri sužeidė dar vieną detektyvą. Paaiškėjo, kad užpuolikas buvo teroristų grupės, kuri nušovė buvusį vidaus reikalų ministrą, narys. Du tos grupės nariai žuvo anksčiau. Amerikos ambasada pareikalavo, kad Čilės valdžia atskaitų komunistų skleidžiamą gandą, jog buvusį ministrą nušovė Amerikos žvalgyba. „Arba“, sako ambasadorius, „tęgul tą teigimą įrod“.

PHILADELPHIA. — Amerikos miestų merų konferencija 54 balsai prieš 49 paragino prezidentą Nixoną išvežti visus Amerikos kareivius iš Vietnamo iki gruodžio 31 d.

MASKVA. — Pasaulinis žibalo kongresas ateityje nedarys suvažiavimų tokiose šalyse, kurios dėl politinių priežasčių neįsileidžia kai kurių šalių delegacijų. Sovietų Sąjunga, ruošdama šį tarptautinį žibalo specialų kongresą, nedavė vizų Izraelio ir Pietų Afrikos delegacijoms.

NEW YORKAS. — FBI surado pas vieną New Yorko brangenybių pirklių El Greco paveikslą, kuris buvo pavogtas iš Madrido rūmų dar ispanų civilinio karo metu. Paveikslas vertinamas milijonais dol.

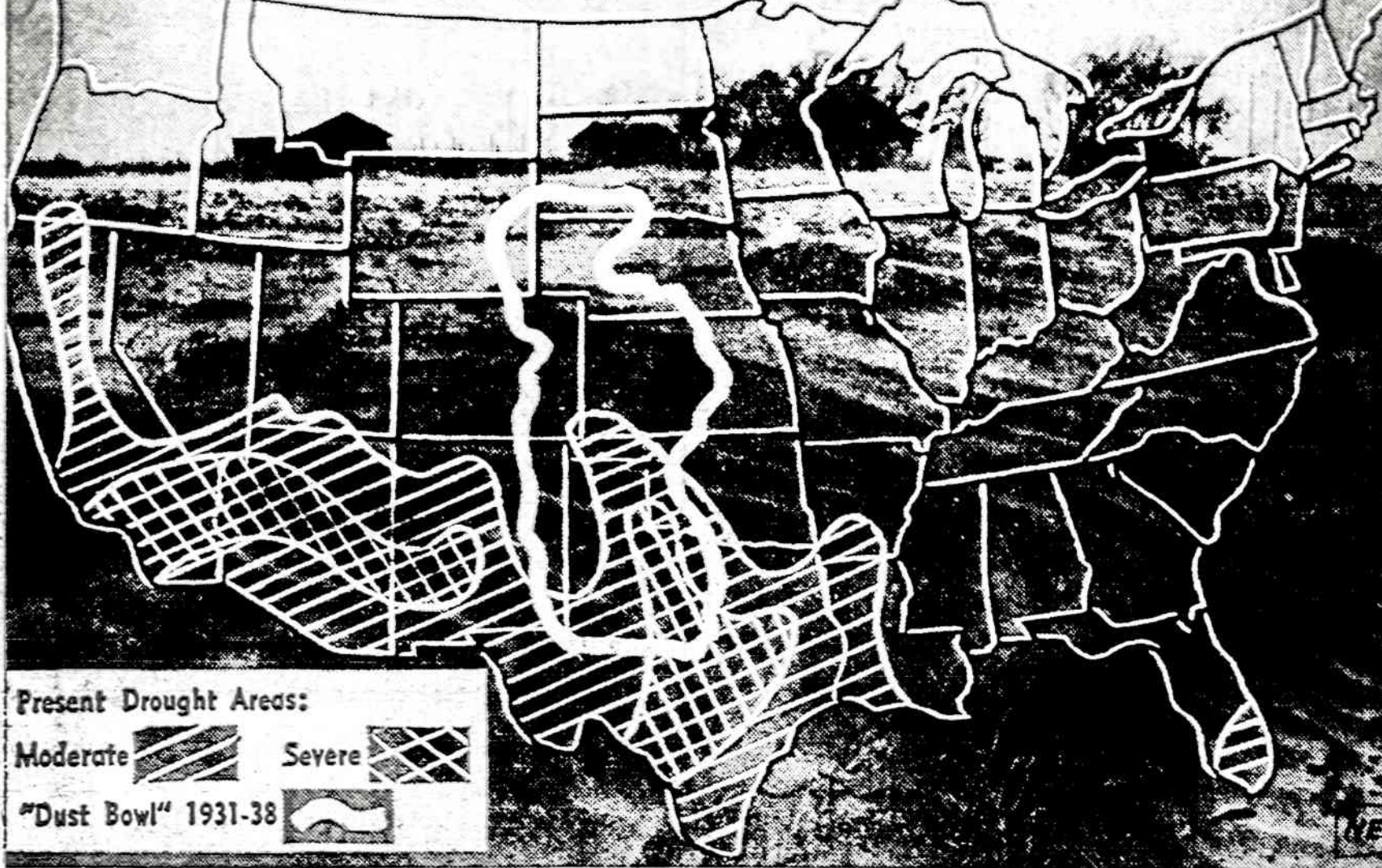
MASKVA. — Nikolai Palgunov, per 16 metų vadovavęs Tass žinių agentūrai, mirė 73 m.

Maltoje pasikeis vyriausybė

VALLETTA. — Maltos salos parlamento rinkimuose opozicijos partija — darbiečiai laimėjo daugumą, užbaigdami tuo nacionalistų partijos devynerių metų valdymo laikotarpį. Darbiečių persvara nebus didėję. Parlamente jie turės 28 vietas, šalia 27 nacionalistų partijos vietų. Darbiečių vadas Mintoff prieš rinkimus žadėjo, valdžion patekęs, panaikinti savo salos ryšius su Nato valstybėmis ir įsteigti visiškai neutralią Maltą. Britų karinės bazės Maltoje turės duoti salai daugiau pajamų, kalbėjo Mintoff.

„Ivairiai spėjama, kodėl raptors buvo paskelbtas. Galimas daiktas, kad norėta ateinančių metų rinkimuose pakenkti demokratų partijai, kurios vyriausybę raportą sudarė ir kurios veiksmams raporte aprašomi. Klausimas kyla, kodėl respublikai stengiasi uždrausti raportų skelbimą, jei jis jiems naudingas rinkimams artėjant? Vėl kita versija spėjama, kad kuris nors demokratų vadų, nenorėda-

DROUGHT

Senesni amerikiečiai dar gerai prisimena sausrą, kuri slautė vidurio Amerikoje 1931-38 metais, priversdama tūkstančius ūkininkų palikti savo ūkius ir ieškoti pragyvenimo kitur. Šiais metais pietvakarių valstijose irgi siauria sausra, padariusi ūkiams daug nuostolių. Žemėlapyje balta linija parodyta senoji sausra, palikusi tik dulkes derlingose aplylinkėse. Sausra tęsiasi ir Floridos pietuose.

VYRIAUSYBĖS IR LAIKRAŠČIO BYLA

NEW YORKAS. — Vakar New Yorko federalinis teisėjas Murray Gurfein pradėjo klausyti New York Times dienraščio advokatų įrodinėjimų, kodėl jis turėtų leisti toliau spausdinti slapstus vyriausybės dokumentus apie Vietnamo karą. Sekmadienį pradėti spausdinti slapsti raportai apie karą dokumentai buvo teisėjų sustabdyti po trijų dienų. Dar liko išspausdinti dvi dalys. Vyriausybė reikalauja, kad laikraštis atiduotų savo turimas dokumentų kopijas. Laikraštis tvirtina, kad iš tų kopijų FBI gali atsekti kopijavimo mašiną ir sužinoti, kas laikraščiui įteikė dokumentus. Laikraštis turįs teisę nutylėti savo informacijų šaltinį.

Senatūrus Fulbrightas, senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, prašo New York Times laikraščio, kad jis atiduotų dokumentų kopijas senatui, nes jis tų dokumentų nėra matęs, vyriausybė kongresui jų nerodė.

Buvęs gynybos sekretorius McNamara įsakė paruošti 1968 metais platų raportą apie Vietnamo karo istoriją, jo pradžia, eiga ir įvairių pareigūnų nusišaltymą to karo atžvilgiu. To raportas buvo išspausdinta 15 kopijų. Iš jų septynios buvo ir tebera Pentagono archyvuose. Kitos aštuonios kopijos buvo išdalintos sekančiai: vieną gavė buvęs gynybos sekretorius Clark Clifford. Jis pareiškė tebeturįs tą raportą savo įstaigos seife. Jis jo net neskaitė. Dvi kopijas turi valstybės departamentas, viena yra buvusio prezidento Johnsono bibliotekoje, Austint, Texas, dvi yra Valstybės archyvuose ir dvi turi Rand korporaciją, tyrinėjimų įstaiga, kuri surašo, vyriausybei užsakius, įvairius raportus.

Vyriausybės įstaigos ir FBI stropiai aiškina, kas atidavė laikraščiui raportą kopiją. Manoma, kad kaltininkas raportą davė nufotografuoti ir vėl padėjo jį į saugią vietą. Tokiu atveju bus nelengva surasti, kas tai padarė.

Ivairiai spėjama, kodėl raptors buvo paskelbtas. Galimas daiktas, kad norėta ateinančių metų rinkimuose pakenkti demokratų partijai, kurios vyriausybę raportą sudarė ir kurios veiksmams raporte aprašomi. Klausimas kyla, kodėl respublikai stengiasi uždrausti raportų skelbimą, jei jis jiems naudingas rinkimams artėjant? Vėl kita versija spėjama, kad kuris nors demokratų vadų, nenorėda-

mas, kad kandidatuoju Hobert Humphrey, paskelbė tą raportą tikėdamasis jam tuo pakenkti. Australijos vyriausybė jau sudarė komisiją, kuriai pavesta išaiškinti, kaip australai įsivėlė į Vietnamo karą. Vyriausybė visada aiškino, kad ją paramos prašė Pietų Vietnamo vyriausybė, o dabar iš slapstų dokumentų aiškėja, kad Australijai spaudimą darė Washingtonas.

Pradeda kalbas dėl nusiginklavimo

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Rogers buvo susitikęs su sovietų ambasadorium Dobryninu pasikalbėti apie galimybes sumažinti Europoje laikomas karines jėgas. Manoma, kad Maskvą tuo klausimu greit pasiūlys derybų vietą ir laiką. Ji jau pasiūlė atominį galybių konferenciją, kurioje būtų svarstomas atominis nusiginklavimas.

Nato valstybės, ypač Vokietija, glaudžiai riša nusiginklavimą ir įtempimų panaikinimą su Berlyno klausimais. Kalbos dėl kariuomenių abipusio sumažinimo galės vaisingai prasidėti tik išsprendus Berlyno sunkumus.

BROWNSTVILLE. — Viena Oregono moteris paskambino policijai pranešdama apie savo dingusį vyrą. Pranešdama policijai savo vyro išvaizdą, ji kalbėjo: „Mažo ūgio, storas, apie 200 svarų, plikas, didelė nosimi, beveik be dantų...“ Staiga moteris nutilo ir pareiškė policininkui: „Pamiršk visą reikalą“, padėdama telefono ragelį.

NEW YORKAS. — Buvęs ambasadorius ir Aukščiausio Teismo narys Arthur Goldberg iš New Yorko persikėlė į Washingtoną, kur atidarys advokato praktiką.

Aistovų Rūmų narys Robert Steele, (resp. iš Conn.) grįžo iš Vietnamo su žiniomis apie narkotikų epidemiją amerikiečių kareiviu tarpe.

STIPRĖJA KARO PRIEŠININKŲ EILĖS

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono vyriausybė laimėjo senatė šokią tokią pergalę, kai senatoriai atmetė McGovern-Hatfieldo rezoliuciją, kuri reikalavo užbaigti Vietnamo karą iki šių metų pabaigos. Už rezoliuciją balsavo 55 senatoriai, o prieš — 42. Floridos senatoriaus Lawton Chiles pasiūlymas užbaigti karą iki ateinančių metų birželio 1 d. irgi buvo atmestas 52 balsais prieš 44 balsus. Tenka prisiminti, kad pernai tų pačių karą priešininkų McGovern-Hatfieldo panašus pasiūlymas buvo atmestas 55 balsais prieš 39. Šiais metais rezoliucija laimėjo tris naujus šalininkus.

Išgabus iš salos atominis ginklas

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas ir Pentagono komisija pasiūlė prezidentui Nixonui planą, ką daryti su branduoliniais ginklais, kurie šiuo metu yra laikomi Okinavos saloje. Plane numatoma dalį atominio bombų perkelti į Guamo salą, o kitas išdėstyti: Korėjoje, Formozoje ir Filipinuose. Dalį atominio ginklų tektų parvežti namo į Ameriką.

Nėra skelbiama, kiek atominio ginklų Amerika laiko Ramiajame vandenyne, tačiau žinoma, kad ginklų tarpe yra branduolinių aviacijos bombų, artilerijos sviedinių, žemės raketų, atominio minų, vandeninių bombų ir lėktuvų šaudomų raketų užtaisų.

Amerikos atominiai ginklai yra laikomi žemumos betono bunkeriuose, kurie, paprastai apkastai žeme. Bunkerius supa trys spygliuotų vielų užtvartos, geras saugumas specialiu kariuomenės dalinių.

Brežnevas kalba apie gražią ateitį

BERLYNAS. — Brežnevas savo kalboje Rytų Vokietijos komunistų kongrese labai šviesiomis spalvomis nūsvietė komunizmo ateitį Rytų Europoje. Sunkiausias laikotarpis jau praėjė ir komunizmo laukianti graži ateitis.

Brežnevas pareiškė, kad politiniuose Europos įtempimuose naujas atoslūgis prasidėjęs su Maskvos-Bonos sutartimi. Yra vilčių, kad keturi sąjungininkai susitarė dėl Berlyno klausimų ir į tą miestą sugrįš normalus gyvenimas. Sovietų Sąjunga esanti pasirūšusi įgyvendinti visus susitarimo punktus, neužmirštant teisingų Rytų Vokietijos interesus.

Indijos premjerė apie pabėgėlius

NEW DELHI. — Indijos premjerė Indira Gandhi parlamente kaltino pasaulio tautas, kad jos nesirūpina Rytų Pakistano pabėgėlių likimu. Jei 10,000 pabėgėlių pereina kurią nors Europos sieną, visas kontinentas apie tai kalba, spauda rašo, o čia apie 6 milijonai žmonių per kelias savaites perėjo sieną į neturtingą šalį, kaip Indija ir niekas nekreipia dėmesio, kalbėjo Gandhi. Ji pridėjo, kad visi bėgėliai pabėgėliai turės sugrįžti į savo namus, mes neturime intencijų jų čia apgyvendinti, kartu mes nenorime, kad jie sugrįžtų ir būtų iškersti, pasakė Gandhi.

Pasaulis iki šiol sudėjo pabėgėlių reikalams 40 mil. dol. iš

Šie balsavimai senatė parodė, kad senatoriai, kaip ir dauguma amerikiečių, yra nusivylę Vietnamo karu ir norėtų jį kuo greičiau užbaigti. Senatoriai tačiau leidžia prezidentui Nixonui pasirinkti laiką ir būdą to karo užbaigimui. Jei jam nepavyktų užbaigti karą, reikia manyti, senatas vienokią ar kitokią rezoliuciją, suvaržančią prezidento rankas, priimtų.

Sen. McGovern pareiškė po balsavimo, kad per 25 metus senatas įprato palikti taikos ir karo klausimus vykdomajai valdžiai. Jo manymu, karo kritikų jėgos senatė didėja, užtvanka gali trukti ir vyriausybė ateityje gali nebesustabdyti senatorių, pakeičiančių anksčiau turėtas pažiūras. Vienas iš reikšmingesnių pabėgėlių ir karo priešininkų eilės šį kartą buvo respublikonas sen. Milton Young iš Šiaurės Dakotos. Jis yra senato lėšų komiteto narys. Jis balsavo už karo baigimo datą, nes jis labai susirūpinęs jaunų kareivių tarpe pasireiškiančiu nerimingu naudojimu. Už karo baigimą iki šių metų galo balsavo 34 demokratų ir 8 respublikonai, jų tarpe Illinois sen. Charles Percy. Reikia pabrėžti, kad ir vienas iš rezoliucijos autorių yra respublikonas — sen. Hatfield iš Oregono.

Italai priminė savo laikyseną

ROMA. — Italijos komunistų partijos laikraštis paskelbė tekstą sveikinimo, kurį partijos atstovas Sergio Segre turėjo perskaityti Čekoslovakijos komunistų kongrese. Čekų partija neleidžia italų skaityti sveikinimo, todėl jis dabar ištisai paskelbtas „Paese Sera“ laikraštyje.

Italijos partija, kuri yra stipriausia visame kapitalistiniame pasaulyje, nepritarė sovietų okupacijai Čekoslovakijoje. Ir sveikinime italai pabrėžia, kad negali būti tarptautinio vienigumo, kol nepripažįstame sąlygų atskirose šalyse skirtingumo. Sveikinime priminama, jog italų partija Čekoslovakijos įvykių metu užėmė poziciją, kuri sukelė diskusijas visame komunistų judėjime.

Australų, britų ir ispanų komunistų partijos visai nepasijuntė delegacijų į Čekoslovakijos partijos kongresą.

◆ Australijoje dviejų gyvų kūdikių, iš devynių gimusių, sveikata yra pavojuje.

◆ Indijos vyriausybė pranešė, kad padidėjo pabėgėlių iš Rytų Pakistano atbėgimas. Pabėgėlių skaičius siekia jau 6 milijonus.

Jų daugiausia davė Amerika — 17.5 mil. dol. Amerikos lėktuvai perveža pabėgėlius iš Kalkutės apylinkių į kitas Indijos provincijas, nors ne visų provincijų valdžios pabėgėlius priima.

TRADICINIŲ JONINIŲ LAUŽA

BUČO SODYBOJE, WILLOW SPRINGS, ILL.

VISUOMENĖ MALONIAI KVIEČIAMA DALYVAUTI

PROGRAMĄ atliks Jaunimo Centro studentų tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas p. Leokadijos Brazdienės. Šokiams gros Jurgio Joniko orkestras, veiks gausi lietuviškų valgių virtuvė ir baras su įvairiais gėrimais.

ALFONAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Dešimt metų be
Barboros Keblaitienės

Barbra Keblaitienė

"O, rodos, tik vakar!" — kokie banaliai, bet kokie reikalingi žodžiai. Rodos, tik vakar mačiau ją sveiką, žvalią, pilną energijos, planų. Ir tik vakar regėjau ją ligoninėje, intraveninio maitinimo prietaisais apstatytą, išsekusią, sunykusią, liūdnomis, didelėmis akimis. Tik vakar gulėjo ji karste ir visi iškilieji Detroito visuomenininkai sakė liūdnas atsisveikinimo kalbas. Ir tik vakar lydėjome į Woodmead kapines... Tik vakar, tik vakar Beskubėdami gyventi jau buvome ir bėpamiršta...

Dešimt metų, nes ji mirė 1961 m. birželio 30 dieną.

Barbra Sabockaitė-Keblaitienė buvo gimusi 1894 m. 4 d. Dungenių kaime, Kalifornijos valstijoje, Tauragės apskrityje. Į Ameriką atkeliavo 1913 metais. Kurį laiką pagyvenusi W. Virginijoje, ten su Vincu Keblaitiu šeimą sukūrusi, 1920 metais persikraustė į Detroitą ir čia pasiliko iki mirties.

Jos biografijoje nėra nei universitetų, nei diplomų. Nežinau, ar išvis ji kokią mokyklą kada lankė. Užtat ko ji per savo žemaitišką užsispyrimą pasiekė, yra dvigubai vertinga. Ji ilgai tapo didele visuomenininke. Socialdemokratų 116 kuopos narys išbuvo nuo 1935 m. iki paskutinio atodūžio. Pirmąsias SLA organizatorė, įrašiusi apie 200 narių, ir daugelio SLA seimų atstovė. Daugelį metų Balso centro direktorė, o Detroito 76-to skyriaus vicepirmininkė. Žiburėlio d-jos Detroito skyriaus veikėja ir išdinininkė. Dloco atstovė nuo kelių organizacijų. Naujienų, Keleivio ir Tėvynės bendra-

darbė-korespondentė, o eilę metų ir Naujienų prenumeratoras Detroito rinkėja.

Prieš dešimt metų ji išėjo. Per tą trumpą dešimtmetį išėjo šimtai Detroito lietuvių, bet daugelio jų vardus tik artimieji, tik šeimos nariai beprisimė. Barbra Keblaitienė paliko savo gilius pėdsakus visuomeninėje veikloje ir jos vardas visada pakartojamas, kai tik minimos vienos ar kitos organizacijos suktys. Jos vardas išliko ir ilgai išliks.

Jos netekimo dešimtmetį minėdamas, lenkiu galvą prie Barboros Sabockaitės-Keblaitienės kapo ir su pagarba mąstau apie jos atliktus gražius ir didelius darbus.

Aušros mokslo metų pabaigtuvės

Aušros šeštadieninės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės man dalyvauti neteko, tad maniau neturėsiu progos ne parašyti. Bet gavau truputį žinių ir prašymą, kad Naujienose bent trumpai paminėčiau. Kaip gi galėčiau dabar ranka numoti?

Pabaigtuvės įvyko 1971 m. birželio 5 d. Iš ryto buvo pamaldos šv. Antano bažnyčioje, o vidurdienį pabaigtuvių pobūvis Lietuvių namuose. Čia būta keturių "abiturientų", taigi aštuonius m-los skyrius baigusiu. Tai R. Juskaite, J. Račiukaitis, G. Sirutytė ir P. Vasiliauskas.

Mokytojai Stefa Kaunelienė vadovaujant, pobūvio metu buvo atlikta meninė programėlė, susidedusi iš dainų ir deklamacijų. Mokyklos pažymėjimus gavusieji buvo dargi apdalyti dovanėlis. Buvo prisiminti mokyklos rėmėjai ir tėvų komiteto nariai. Pobūvis baigtas kukliomis vaišėmis.

Prieš ketletą metų iš LB pusės buvo daromas didelis spaudimas, kad ta labai nebegausi nariais mokyklėlė likviduotųsi ir įsilietu į LB Detroito apylinkės liutuanistinę mokyklą. Bet Aušros vadovai nepakluso. Ir labai gerai padarė. Net jei tik keli vaikučiai, dėl jų tėvams nepažeidus nuotolio, būtų iš LB šeštadieninės mokyklos iškirtę, būtų buvusi padaryta didelė žala mūsų visai kolonijai. Dabar gi Aušros mokyklėlė tębeveikia, ir veikia taip gražiai, kad jos egzistencija visi džiaugiamės.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai altvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaivaliai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Simanavičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kainą 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. R. Spalis, GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI. Apsakų jaunimui ir senimui. Dail. A. Trinkūno viršelis ir iliustracijos. Išeido Dr. Vydušo Fondas, 528 psl. Kaina 4 dol.

7. Juozas Švaistas, JAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puišus 77 psl., leidinys. \$3.00.

8. Jonas Vaitaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliustruoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais. 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkaamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Detroito Aušros šeštadieninės liutuanistinės mokyklos 1970/71 mokslo metais atstautaji skyrių baigusiuju išleistuvė 1971 m. birželio 5 d. Lietuvių namuose. Sėdi iš kairės į dešinę: Regina Juskaite, Giedra Sirutytė, mokyt. Stefa Kaunelienė, Petras Vasiliauskas ir Juozas Račiukaitis; stovi: mokyt. Albertas Misiūnas, tėvų k-to pirm. mokyt. Virginija Pranėnaitė, pirm. skyr. mokinys Jaunutis Zubrickas, mokyklos rėmėjas, šaulių sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas; mokyt. Eugenija Zubrickienė, tėvų k-to ižd. Stasys Račiukaitis, LB Detroito apyl. vicepirm. Saulius Šimoliūnas, tėvų k-to sekret. Bronė Vasiliauskienė ir mokyklos talkininkas S. Algirdas Vaitiekaitis. Nuotrauka Eduardo Vasiliausko

R. Sukauskaitės vestuvės

Bronės ir visuomenininko Antano Sukauskų antroji dukrelė ir ketvirtasis šeimos vaikas Marija Ramunė Sukauskaitė 1971 m. birželio 12 d. buvo su-tuokta su Jerry Roger Brown.

Karštą ir tvankų šeštadienio rytą į šv. Antano bažnyčią susirinko gausi Sukauskų giminė ir būrelis artimųjų šeimos draugų. Apeigas atliko kun. Kazimieras Simaitis, bažnyčios klebonas, kuris iš Vokietijos kudi-kui atvežta Mariją Ramunę prieš eilę metų buvo paruošęs pirmajai komunijai, mokes ją liutuanisti-nėje mokykloje, dalyvavęs jos sutvirtinimo iškilinėse. Vargomais grojo ir visiškai gražiai solo giedod muz. Stasys Sližys.

Puota įvyko St. George Romanian Orthodox Cathedral salėje Southfield. Dalyvavo 180 svečių. Kai kurie giminės nariai buvo atvykę iš Kanados ir New Jersey valstijos. Puotos metu programą tvarkė Marijos Ramunės brolis, advokatas Rim-gaudas Sukauskas-Sakis. Tarp kitų, jis perskaitė ir pora svei-kinimo telegramų iš Lietuvos. Lietuviai svečiai sugiedojo jau-niesiems ilgiausiu metu. Buvo šokama Zoria orkestrui grojant.

Jaunoji Marija Ramunė yra baigusi stenografių-sekretorių mokyklą ir kaip sekretorė dirba Youngstown plieno kompanijoje. Jaunasis studijuoja socialo-giją Wayne valstybiniame uni-versitete ir kartu tarnauja Ge-neral Motors Fisher Body įstai-goje. Povestuvei kelionėi jie-du išvažiavo pasižiūrėti gražes-nių Amerikos vietų, o sugrįžę apsigyvens Dearborne.

Puotaujant paaiškėjo, jog ly-giai prieš 33-jus metus, tai yra 1938 m. birželio 12 d., Anta-ninui išvakarėse, buvo sutuokti jaunosios tėvai, Antanas ir Bro-nė Sukauskai. Jų jauniausios dukrelės sutuoktuvų data bu-vusi parinkta visiškai atsitikti-nai.

Klebonijai jau tuoj statys

Ryšium su architekto Alberto Kerelio atėjimu ir visų Dievo Apvaizdos parapijos statybų perplanavimu, gegužės gale sta-tybos dar negalėjo būti pradė-tos. Apie tai plačiai parapie-ciams paaiškino statybos komi-teto pirmininkas Algis Rugie-nius birželio 6 įvykusiame visuo-tinam susirinkime.

Birželio 8 d. į Detroitą vėl at-važiavo A. Kerelis ir dėl klebo-nijos statymo galutinai buvo su-tarta su kontraktoriu Juozu Panavu. Klebonija kainuos 72,-

000 dol. ir jos statybos prasidės birželio vidury.

Tuo tarpu bažnyčios ir kultū-rinio centro pastatų planai yra atiduoti Detroito kurijai ir kon-traktoriams. Šie darys pasiū-lymus. Su geriausiais sąlygas siūlančiu kontraktoriu turi bū-ti susitarta iki liepos 1 d. Tiki-masi, jog už dviejų mėnesių vi-si pastatai tikrai bus pradėti.

Šv. Antano parapijos sukaktį minint

Šv. Antano parapijos sukaktis buvo paminėta 1971 m. birželio 12 ir 13 dienomis. Dėl labai svar-bių asmeniškių priežasčių niekaip negalėjau dalyvauti nei iškilmių pradžioje birželio 12 d., nei birželio 13 d. Lietuvių namu-se įvykusiame bankete. Prieš porą dienų iš kolegos ir bičiulio Stasio Garliausko gavau jo re-daguotą sukaktuvinį leidinį, pa-vadinatą "Šv. Antano parapija" ir turintį 128 puslapius. Kai per-skaitysiu, tai apie turinį plačiau parašysiu. Tuo tarpu galiu jau pasidžiaugti leidinio nepaprastai geromis nuotraukomis. Ne-galiu suprasti, kaip S. Garliaus-kas tokią gausią tokių ryškių nu-otraukų (kai kurios jų ir labai vertingos kaip istoriniai doku-mentai) surinko?!

Puota įvyko St. George Romanian Orthodox Cathedral salėje Southfield. Dalyvavo 180 svečių. Kai kurie giminės nariai buvo atvykę iš Kanados ir New Jersey valstijos. Puotos metu programą tvarkė Marijos Ramunės brolis, advokatas Rim-gaudas Sukauskas-Sakis. Tarp kitų, jis perskaitė ir pora svei-kinimo telegramų iš Lietuvos. Lietuviai svečiai sugiedojo jau-niesiems ilgiausiu metu. Buvo šokama Zoria orkestrui grojant.

Šv. Kazimiero kapinių skandalas atgarsiai

Čikagos šv. Kazimiero kapi-nių reikalai, Naujienų dažnų ir išsamų aprašymų dėka, detroi-tiečiams yra labai gerai žinomi. Vysk. Vincento Brizgio ir kitų paskelbtas atsisakymas Drau-gė užpylė benzino ant ugnies. Šv. Antano parapijos sukaktį minint, mane pašaukė telefonu vienas įžymus visuomenininkas, ir tiesiai klausia: "Ar eisi pike-tuoti vyskupo?" Mat, vysk. Vin-centas Brizgys buvo parapijos sukakties minėjimo svarbiausiu svečiu. Besikabant paaiškėjo, jog piketavimą visuomenininkas priminė daugiau juoko formoje, nes mums, detroitiečiams, nede-ra pačių kvieštą svečią šitaip pa-sitikti. Bet ir mano pašnekovas, ir aš pats, jokių būdu negalime

LŽS rinkimų lapeliai jau gauti

Lietuvių žurnalistų Sąjungos centro valdybos rinkimai, kaip buvo pereiną kartą čia rašyta, prasidės šiomis dienomis. Prieš korespondenrijas išsiųsdamas sužinojau, jog balsavimų lape-liai jau gauti iš spaustuvės ir perduoti rink. k-jos pirmininkui Stasiui Garliauskui. Jis, kartu su Antanu Grinim ir Alfonsu Žiedu, greitai pradės siuntinėti visiems žinioms (t. y. tiems, kurių tik pavardės ir adresus dabartinė LŽS c. v-b-a yra ga-vusi) mūsų laikraštinkams. Lapeliai iš balsuotojų rinkimų k-jai turi sugrįžti iki š. m. rug-pičio 1 dienos.

Dainavoje 1941 m. sukilimo minėjimas

Šį šeštadienį, birželio 19 d., bebaigdami savo kultūrinę sa-

paskelbta, kad jai yra suteikiamos dvi stipendijos universiteto studijoms: Michigan Competitive Exam Scholarship ir University of Detroit Father Hugh Smith Scholarship. Ji nutarė kaip tik ir stoti į University of Detroit.

Iš mano studentų veiklos aprašymų Naujienose ir iš daugelio kitų aprašymų Draugo dien-raštyje žinome, jog Karolė Ve-serkaitė yra labai veikli Lietu-vių studentų sąjungoje, šilai-nės taut. šokių grupėje, ateiti-ninkuose, chore, na, ir jau lie-tuviškai rašinėja į spaudą. Jei-gu ne lietuviškoji veikla, ji ame-rikiečių mokykloje dar daugiau būtų atsiekus. Birutė ir Vik-toras Veselkos tokia dukrelė tik-rai gali didžiulioti, o su jais di-džiuliojamės ir mes.

vaite, šaliai Dainavoje rengia Joninių laužą, su įvairia ir ido-mia humoristine programa.

Sekmadienį, birželio 20, kar-tu su Lietuvių Fronto bičiuliai, paminės 1941 m. Lietuvos suki-limą prieš bolševikinius oku-pantus. Detroito lietuviai abiem atvejais kviečiami gausiai daly-vauti. Apie kitus Dainavos bū-simus įvykius plačiau parašysiu netrukus atskiru straipsniu.

ŽVAIGŽDĖMS SCENOSE

Geras scenos veiklas yra pirmoji salygą sėkmingai teatro pradžiai. Visi žinome megejus ir žvaigždes, išaugusias pabrūka nuolatiniams me-gėjais, kurie drauge su artaisiais per-ga scenos burtų žavesį. Artejan-t teatro sezonui, jau dabar reikia pa-rinkti veikalus. Naujienose yra gali-ma gauti naujausius teatrui lei-dinius:

Antanas Rukas, VEIKALAI SCENAI. Gražiai išleista, kietais drobės viršeliais, 180 psl. knyga. Joge du vaidini-mai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veik-smų linksmas nutikimas — taip pat "Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidini-mas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Puišus leidinys kiekvienam knygos megeju.

Anatolijaus Kairio trys knygos: VIŠČIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyri-nė komedija, premijuota Čikagos Se-nos Darbuotojų S-gos, kietais virše-liais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZĖ, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pje-se, 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai bū-na akstinu gyvoti esantioms scenos megejų grupėms ir impulsu naujims ryžtams, kad lietuviškas žodis, paga-biai ir didingai ištartas scenose, iš-likty gyvas Lietuvos aiņu kalboje ir širdyse.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

Good intentions never saved a penny.

It takes a commitment to save money. To your family, to the future. And maybe to your country. Good intentions just aren't enough.

That's why the Payroll Savings Plan works so well. It's a way of saying "I'm committed."

And it's almost effortless. All you do is sign up once, where you work. Then the amount you specify is automatically set aside from your check each payday and put into U.S. Savings Bonds. You have automatic saving power.

After all, it's hard to spend money you don't touch. Oh, you'll touch it someday. For that house, or dream vacation, or for your kids' college education.

And now there's a bonus interest rate on all U. S. Savings Bonds—for E Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

So think it over. The Payroll Savings Plan. It's a small effort, but it's a big commitment. For you and your country.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a proud way to save.

Take stock in America.
With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

CHICAGOS LIETUVIŲ ATSAKYMAS VYSKUPO BRIZGIO "KOMITETUI"

(Tęsinys)

Pirmininkas Jasaitis pabrėžė, kad vyskupas Brizgas su klebonais mus už savo šventų teisių gynimą viešai kaltina, sakosi visiškai nesijaučiantis kaltu. Ar jūs jaučiatės kalti? Pasakykite!

LIETUVIAI KATALIKAI PASISAKO

J. Venclova, pacitavęs iš vysk. Brizgio ir klebonų pareiškimo, kuriame siūloma pasitikėti kardinolu Kodžiu ir jam pavesiti mūsų tradicijų apsaugą šv. Kazimiero kapinėse (!) pastebi, kad jie greičiausiai nežino kas tradicija yra. Tradicijas kuria pati tauta; jos kuriamos amžiais ir taip visa tauta savo tradicijomis persiima. Argi dabar mes turime priimti arių "tradicijas" su mūsų mirusiųjų išniekinimais? Lietuvių tauta iš žiliausios senovės, ir tebeturėdama savo tikėjimą ir tapusi krikščioniška, tikėjo į pomirtinį gyvenimą ir gerbė mirusiuosius. Tą patį teko pastebėti Vakarų Europoje — Danijoje ir Olandijoje. Mes savo garbingų tradicijų ir kablį nekeisime!

J. Tijūnas: Jei susidarė komitetas lietuviškumui naikinti, mes turime gintis! Visame šiame negarbingame reikale slypi ekonominiai išprovokavimai. Bažnyčios ir kapinės yra neišsamišiam pajamų versmės. Mums geriausias apsigynimo ginklas per rinkliavas vietoj

dolerių mesti nikelius, dar geriau "guzikus". Suminėjęs keletą pareiškimų pasirašiusių, kalbėtojas patarė, esą vysk. Brizgas iš Chicago verčiau teisvažiuoja. (Didžiausias salėje pritarimas). Ko jis čia? Neregėta ir negirdėta, kad vyskupas kirsina katalikus. Pareiškiu, kad mes Brizgio nepageidaujame. Iš pačių hierarchijos viršūnių girdime, kad mes pasauliečiai palaikome Bažnyčią; dėlto mes ir vadų tinkamų reikalaujame!

Mrs. Maggenti, pasižymėjusi dėl lietuviškų teisių šv. Kazimiero kapinėse kovojanti senutė, pasakė, kad tose kapinėse jau 1904 metais buvo palaidota jos sesutė ir jos tėvelis buvo vienas iš steigėjų. Lietuviai didelėmis aukomis ir darbu įsigijo ir išpuošė sau amžino poilsio vietą, o dabar atsisako vyskupas Brizgas ir nori jas arišiams atiduoti. "Teisvažiuoja jis pats į Airland!", jį riktėlėjo. "Kas savo tautai neatarnauja, negeras yra ir savo adapted country!"

Stankus: Turime priimti rezoliuciją ir pareikalauti, kad tą pareiškimą pasirašiusieji ji atšauktų. Kunigai, aišku, bijo dėl savo kailio, bet tie civiliai! Kai kas teisinga, kad šie mutis pasirašė dėl to, kad senos. Aš štai esu 86 metų, bet tokio dalyko niekad nepasirašysčiau!

J. Jasaitis: Dabar jei norite

Viename Chicago parke vaikai ka-stosi ant pastatyto "papošalo".

būti geri katalikai, turite norėti būti laidojami kranais ir kabliais! Mat mirę nebekalba, o to jie tik ir nori. Bet mes esame gyvi ir kalbėsime taip garbiai, kad ir Vatikanas girdės! Bet visi tie reikalai kaštuoja ir pirmininkas paprašė sumesti po dolerį kitą, pasiūsdamas per salę keletą rinkėjų su vokais.

Čia prisistatė Dr. Jerome, da bartinis Katalikų Federacijos pirmininkas. Publikoje pasigirdo murmėjimas ir nepalankūs šūkavimai. Pirmininkas Jasaitis ir Regiui prašant leisti ir "kitai pusei" pasisakyti, salė apirio ir dr. Jerome pradėjo, girdi: "Aš esu čia atvykęs išgirsti jūsų nuomonę... Jums reikia žinoti, kas yra teisybė... Aš esu šiandien girdėjęs kelis kartus apie tą jūsų kablį. Jau trys mėnesiai, kaip jis pašalinamas... Nueikite į kapus ir pamatysite. Ponas Regis žino, kad tas kablįs neveikia daugiau...". Salėje bruzdėjimas ir nerimas pasidarė toks, kad kalbėtojo visiškai nebebuvo galima girdėti.

Pirmininkui prašant publikai vėl kiek nuščiuoti, bet čia Dr. Jerome pradėjo kalbėti, kokia maža mūsų lietuvių čia esanti grupė, kad mes esą nežymiai mažume. Esą Chicago arkidiecezijoje yra pusrėčio milijono katalikų, tai jei visi lietuviai būtų katalikai ir tai būtų mažuma... Smarkiu crescendo didėjančiame triukšmu, haubime ir "Laukan!" uje me dar buvo galima girdėti esą "Lietuviai turi susikalbėti su valdyba... Katalikų Federacija... Ačiū už šią progą...". Sakinio nebaigęs įvairiausių "linkėjimų" lydimas jis nuėjo į salės užpakalį ir stoikiškai klausėsi iki susirinkimo pabaigos.

Jonas Jasaitis, publikai apirinus, privėdė palyginimą, kad gėlių darželyje ir trąšos yra reikalingos... ir paklausė, kur tokie džeromai buvo, kuomet buvo nusavinama šv. Kazimiero kapinių žemė ir daromi lietuviškų laidojimų išniekinimai? Salėje prasidėjo balso reikalavimai.

Vienas sušuko: "Kas negerbia savo tautos papročių, yra tautos išgama!" Kitas priminė, kad prelatas

Krupavičius pataikūnus pavardinę "tylinčiais šūnimis". Pagaliau esą vienas toks prabilo. A. Katkauskas klausia: "Dr. Jerome, jūs pardavėte ariams 20 akrų mūsų kapinių žemės, nors kapinių konstitucijoje aiškiai pasakyta, kad ta žemė bus naudojama tik mirusiems lietuviams laidoti."

Kitas sako, esą dėl tų devynių pareiškimų pasirašiusių klebonų galima pasakyti, kad jie ir savo mirties sprendimą pasirašytų. Gintis ir ginti savo teises galime tik mes, pasau liečiai. "Turim siūsti skundą šventajam Tėvui, kad kardinolas lietuvių skriaudžia. Turim budėti, kad laisvoje šalyje mūsų laisvė nebūtų mindoma. Mes nuolankumu ir keliaklupščavimu nieko nelaimėsime!"

Pirm. J. Jasaitis pastebi kad diena šilta, salė nevedinta ir jis mato daugelį žmonių šluostant prakaitą, bet nemažai ir šluostant ašaras... Laurinaitis net pasiūlė padaryti "juoda knygą", joje surašyti lietuvių kenkėjus ir kai Lietuva bus laisva, tokių neįsileisti!

K. Barzdukas ypač piktinosi dėl Jerome pakartotino mėginimo mus nuvertinti, kadangi mes esą mažuma, maža grupė ir tp., suminėdamas, kiek ta maža grupė tokiuoje didžioje Amerikoje yra pastaciusi, padariusi ir pasiekusi. Ta tema pasisakė ir dar keli kalbėtojai. Vienas priminė, kaip lenkų kilmės kongresmanas Dervins kis aukštai vertino lietuvių kalbą ir kultūrą ir lietuvių skatinant tas vertybes ypatingai ginti ir branginti. Kitas papasakojo, kaip dar jam būnant DP stovykloje Seligenstande du vokiečiai kultūrininkai, matė lietuvių operos pastatymą ir vokiečių spaudoje labai išgyrė ir reikė nusistebėjimą, kad tokia maža grupė tiek daug kultūrai veikia.

Kita ašarodama klausia, ar

Rumunijos laisvos išraiškos šokio menininkė Miriam Raducanu demonstruoja naują modernų šoki.

viamis gero laukti iš žmogaus, kaip Jerome, kurs net savo lietuvių pavardę iskeitė į airišką!

Pirm. Jasaitis: Yra iškeltas reikalavimas, kad tą pareiškimą atšauktų kaip lietuvių taip anglų spaudoje! Salėje dar matyti tebėra pats Dr. Jerome, kurs mūsų pageidavimas girdėjo; gal jis teiksintis žygių, kad tai būtų padaryta (Publikoj didelis pritarimas).

Kitas dideliu pritarimu iškel tas pasiūlymas buvo Algį Regi ir Mrs. Magenti pasiūsti į Romą išdėstyti šventajam Tėvui, kas čia darosi.

Regis į tai atsakė: "Pas šventą Tėvą, matau, mes tikrai vyksime, bet ne Regis, o visos lietuvių piketas vyks! Mes norėjome taikiai susitarti, bet jie mus verčia šventajam Tėvui skųstis. Mes Romoj surengsim tokį piketą, kokio Roma dar nematė!"

Daugumai išsikėlėjus ir salė apirinus, Al. Regis perskai-

tė rezoliuciją, kuri buvo visų rankų pakėlimu priimta ir pirmininkaujantis paskelbė susirinkimą baigtą, bet prie stalo atbėgusi viena moterėlė dar pasiūlė "pašalinti iš lietuviškų bažnyčių nelietuvių kalba malda knyges". J. Pr.

(Pabaiga)

MOTERYS DAUGIAU SIUVASI

Amerikos moterys pradėjo daugiau siūti sau drabužius dėl nuolat kylančių įvairioms prekėms kainų. Be to, krautuose pigesni drabužiai esti labai blogos rūšies ir jų mados senesnio amžiaus moterims ne visada tinka.

Namie siuvant drabužius paprastai nuo 50 iki 60% atseina pigiau. Bet daugumai moterų nepatinka šių dienų mados. Sako, jaunoms mergaitėms bet koks aprėdalas geriau tinka.

M. Š.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE". — TURĮ GERIAUSIĄ PASISĖKIMA BIZNYJE

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvius galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviežulių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3,00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	
vienam mėnesiui	\$6.00
Užsieniuose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Visiems nusibodęs karas

Daug amerikiečių, nesulaukdamie Vietnamo karo pabaigos, pradėjo tą karą laikyti didele Amerikos klaida. Šią savaitę New York Times paskelbti slapti vyriausybės dokumentai dar sustiprina šitokią pažiūrą. Pirmą kartą karų istorijoje didelė, galinga valstybė išėjo prieš mažą, silpną valstybę, nenorėdama karo laimėti bet tik "substadiuoti agresiją". Dar generolas McArthuras, nepitar damas tuometinio prezidento Trumano kariuomenei už dėtiems varžtams, pranašiskai pasakė: "There is no substitute for victory, — Pergalei nėra pakaitalo".

Vietnamo karas kilo iš garbingo Amerikos nusistatymo, kur galima, sustabdyti komunizmo agresyvius planus užvaldyti visą pasaulį. Sovietų Sąjungos jėgos po pasaulinio karo grėsė Europai, o Kinijos komunizmas vykdė "išsilaisvinimo karus" Azijoje. Tuometinis komunizmo veržlumas ir agresijos tikslai buvo pastebėti ir j juos buvo reaguota visų Amerikos pokarinių prezidentų, pradedant Harry Trumanu. Visi valstybės sekretoriai, ypač Dean Acheson, John Foster Dulles ir Dean Rusk savo politikos pagrindą laikė užkirsti kelią agresyviu komunizmui plėstis į laisvas pasaulio šalis.

Šitokią politiką vykdydama, Amerika pradėjo Marshall'o planą, kuris sustiprino iš karo griuvusių prisi keliančias Europos valstybes, ir jos tapo pakankamai stiprios atsispirti Maskvos politikai. Kitose pasaulio dal yse ekonominės ir karinės paramos programomis Ame rika padėjo nepriklausomoms valstybėms priešintis ko munizmo spaudimui.

Tačiau ir tokia Amerikos politika buvo derinama su vadinamųjų "gyvybinių interesų" apskaičiavimu. Tie gy vybiniai interesai leido Amerikai nesuteikti paramos Vengrijos žmonėms, sukilusiems prieš komunistų režimą 1956 m. Be pasipriešinimo Kinijai buvo leista užimti 1959 m. Tibetą. Čekoslovakijos okupavimas 1968 m. irgi ne susilaukė didesnio pasipriešinimo.

Vietnamo karo išsiplečimas įvyko lyg nenoromis. Dau geliui amerikiečių neaišku, kodėl Amerika išėjo ginti Saigono režimą. Matant Saigono karinės valdžios trūk kuumus, demokratinio proceso stoką, amerikiečiams ėmė darytis neaišku, kuo gi Thieu ar Ky diktatūra yra geres nė už Ho Chi Minho diktatūrą, kad ją reikia ginti vis di dėjančiais nuostoliais. Čia reikia neužmiršti, kad tarp tautinio komunizmo propaganda visomis jėgomis bandė

Liet. Gen. Konsulo P. Daužvardžio žodis

Chicagos Lietuvių Tarybos ir Bendruomenės Apygardos birželio įvykių minėjime 1971. VI 13 d.

Lietuva pavergtą — ji turigal 1939 m. susitarimą su tuo būti išlaisvinta. Lietuvos ir jos piliečių padėtį aiškiai liudija Brazinskų, Simokaičių ir Kur dirkos žygiai.

Simo Kudirkos iš Sovietų Sąjungos bėgimas ir jo už tai 10 m. sunkių darbų galėjimas nuteisimas parodo Lietuvos ir jos žmonių kalėjimiską būklę. Ir Lietuva ir jos piliečiai yra neteisėtai Sovietų Sąjungos kalėjime. Jie ten, be jokio nusikaltimo, įgūsti militarine jėga Kremliaus diktatorių, pa

žmonišką. Juoba, kad jis bėgo ne iš savo valstybės, bet iš valstybės, kuri yra pavergtas jo valstybę ir tautiečius. Juk ir iš kalėjimų pabėgantieji nėra kaltinami "valstybės išdavimu". Atrodo, kad Sovietų Są junga savo ir užgrobtų valsty bių žmones, mėginančius pa bėgti nuo jų režimo, baudžia griežčiau, negu kapitalistinės valstybės tikrus valstybės išda vikus ir bėglius iš kalėjimų.

Sovietų žiaurūs įstatymai, kuriuo bėgliai yra baudžiami, yra priešingas tarptautiniams nuostatams — išimtinai komu nistiškas. Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Deklaracija (13 str.), kurią yra pasirašiusi Sovietų Sąjunga, sako: "Eve rryone has the right to leave any country, including his own, and to return to his coun try". Kiekvienas asmuo turi teisę aplėisti bet kurią šalį, im tinau ir savąją, ir sugrįžti į sa vo šalį. Šitą nuostatą sovieti nis teismas sulaužė nuteisda mas Simą Kudirką už mėgini mą pasinaudoti žmogaus tei se.

Kokia priežastis ir koks pa grindas tokiam žiauriam ir ne žmoniškam įstatymui?

Visą šito įstatymo politiką ir pagrindą būdingai nusako Amerikos komunistų partijos organas The Daily World, kal bėdamas apie žydus 1971 m. kovo 18 d. laidoje, būtent: "To allow unrestricted emigration would be fatal to the building of socialism". (Daleisti nerib otą emigraciją būtų pražūtin ga socializmo statybai.) Tas liudija, kad Sovietų Sąjunga tikrai yra kalėjimas. "Social izmas" statomas tik kalinių pagalba. Jeigu kalėjimo užrak tai būtų nuimti, didžiuma "kalinių" išbėgtų — komuniz mui būtų galas.

Atsižvelgiant į aukščiausį pa sakytą ir turint galvoje netei sėtą Lietuvos okupaciją ir jos žmonių spaudimą bei kalini mą, mes smerkiame sovietų kriminalą ir kreipiamės į Jungtines Tautas, ir visą teisin gąjį pasauliui ir prašome padėti sovietinę okupaciją nuo Lietu vos nuimti, jos gyventojus iš laisvinti ir grąžinti jiems su verenines teises ir savivaldą, kuri atstovautų juos ir gintų jų teises valstybėje ir Jungti nės Tautos bei visuose kituo se forumuose ir institucijose užsienyje; kad Lietuva vėl tap tų nepriklausoma ir lygi su ki tomis valstybėmis, kaip buvo prieš Sovietų agresiją ir okupa ciją. Lietuvai tos teisės pri klauso — jos turi būti jai grą žintos.

Balsiojo birželio įvykių minėjimas, kurį suruošė Chicagos Lie tuvių Taryba ir L. B. vidurio vakarų apygarda, įvyko šv. Kry žiaus parapijos salėje, 1971 m. birželio 13 d. Chicagos Lie tuvių Tarybos pirmininkas J. Pakalka atidaro minėjimą.

DONELAITIEČIŲ RYTMEČIO ŽARA

Kristijono Donelaičio Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos 1971 metraštis

Ne pagyrimui ar pasigyrimui, bet pelnytai pirmoji lietuvių mokykla Chicagoje — Kristijono Donelaičio Aukštesnioji Litua nistinė Mokykla vėl baigė moks lo metus, ne tik išleisdama 23 naujus penktosios laidos abitu riantus, bet ir juos "įamžinda ma puikiam almanacho pobū džio leidinyje, pavadintame "Rytmečio žara. Moksleivių metraštis 1970—1971 mokslo metai". Jame foto nuotrauko mis sužymėti visi 23 šią moky klą šį pavasarį baigusieji: Algir das Bindokas, Marytė Buivyda itė, Algė Bukaveckaitė, Hen ri kas Civinskas, Dalia Čepėnaitė, Dalia Galėsaitė, Arvydas Gry bauskas, Rima Janulevičiūtė, Vi da Junevičiūtė, Vida Jurgilai tė, Rasa Macevičiūtė, Lilija Mar dosaitė, Jūratė Namikaitė, Dai na Plaugšnaitytė, Ričardas Po cius, Ona Požarniukaitė, Asta Ramanauskaitė, Liana Ramonai tė, Algirdas Underys, Gražina Valavičiūtė, Almis Zdanis, Au dronė Zdanecvičiūtė ir Jonas Vaznelis.

Metraštyje — gero popieriaus, didelio formato, 104 puslapių su skoninga, dail. P. Aleksos pie šta aplanka yra apščiui nuotra ukų iš mokyklos gyvenimo ir vei tomos mokytojų, abiejų (aukštes niosios ir žemesniosios) moky klų direktorių ir mokytojų ta rybų ir tėvų komitetų, kelių ankstybesniųjų mokyklos laidų

ir kt. ir apie 80 pačių mokinių rašytų, eiliuotų ir pašytų da lykėlių.

Šio metraščio išleidimą savo auka parėmė Dr. Romas ir Ko tryna Giniociai, Sofija Jelionie nė, Dr. Leonas ir Irena Kriau čeliniai, Kostas ir Sigitas Ra monai, Vanda ir Jonas Stankai. Metraščio vardas parinktas pagal VIII klasės studentės Lia nos Ramonaitės eilėraštį:

RYTMEČIO ŽARA:

Rytmečio žara
Nuvižo tamsią naktį,
Jau matosi
Nutvinkusių skaidri erdvė.
Visur tylu —
Tik vis labiau liespnoja skliautai.
Bunda
Saulės garbintojai
Ir tie,
Kurie jau jos seniai nemato
Ir nejučia gaivinančios jos
[šilumos
Rytmečio žara
žada viltį,
Žada laisvę,
Laisvę,
Dėl kurios Kudirka taip kovojo.
Rytmečio žara
Nušvies mums ateitį,
Nuties mums tiltus
(Tik mokėkime tais tiltais
[žengti])
Išsvajota, išsipnuotą tėvų
[kraštą!]

J. Pr.

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVISKASIS PAMARYS

II-oji dalis

35

Bet su šieno atsigabėnimu nebuvo galima ilgiau delsti. Kaip tik tuo metu, dienų dienomis putės vėjas buvo taip pat apimęs. Pradėjo ir šiek tiek stipriau šalti. Šį momentą Neringos žvejai nutarė išnaudoti ir pabandyti marių pakraščiais ledų keliauti rogemis link Lūjos ir įsės kaimų ir iš ten parsigabenti taip reikalin go šieno.

Vienam žvejui šios kelionės metu reikėjo pagalbi ninko — vežiko ir jis tam darbui pasisamdė Aną La taitį. Rasytės įlankoje dar buvo užsilikę kiek seno, vė jų nesuaizyto ledų, kuris dengė marių pakrantę iki pat Priedinės kopų (vok. Predenberg). Nuo šios vietos, iki Pilkopos, tvirto ledų, prisilusio prie kopų smėlėtų delsti. Kaip tik tuo metu, dienų dienomis putės vėjas buvo pripustė kopų smėlio ir tik atviro vandens pa kraščiu rogės dar pusėtinai gerai šliaužė per jį.

Į kelionę išsileidusi jų rogių vilkstinė dar ankstyvo ryto metu pasiekė Pilkopą ir iš ten patraukė skersai per marių ledą į rytinį marių krantą. Pakelyje ant at virių marių ledų būdavo stabtelėjama tik trumpam at sipūtimui, nes iki vakaro reikėjo pasiekti vieną iš kai mų rytiniame marių krante. Nuo Pilkopos reikėjo per marias važiuoti link Karklės miestelio ir mariose pa siekus pusiaukelį, pasukti į Lūjos pusę. Kaip tik čia iš neužalusios Kuršių marių pietinės dalies buvo su verstos aukštos ledų lyčių krūvos ir tų ledų kauburių pakraščiu rogių vilkstinė traukė Lūjos kaimo kryptimi, šiame ruože vilkstinė kelią pastojų plėtojas plyšys lede, bet jį buvo galima apėiti ir pagaliau buvo pasiek-

Sesuo Aleksandra, šį kartą pakelyje į Pilkopą, Rasytės gyventojų Piečių važelyje

tas Lūjos kaimas, kuriame dalis vilkstinėje važiuosiu rogių pasiliko krautis čia parduodamo šieno. Kita ro gių vilkstinės dalis skubėjo į įsės kaimą, kur gyveno kai kurių Rasytės žvejų giminės ir iš kurių jie imdavo sau reikiamą šieną. Į įsės vykstančius Rasytės žmones Lūjos žvejai perspėjo vengti marių ledų, nes marių pa kraščiu ledas prie įsės yra netvirtas ir galima patekti į pavojus. Lūją apleidus buvo pasukta pamario miškų keliuokais ir be jokių nuotykių atsidurta įsėje. Ta ke lionė arkliai buvo gerokai išsivarginę ir čia jie, suleisti į ūkininkų arklides, turėjo progos pasimėgauti už tarnautu poilsiu, tuo tarpu žmonės, laiko negaisdami, pradėjo krauti ir roges šieną. Šieną bekraunant atėjo vakaras, sutemo ir apie kelionę atgal nebebuvo ko galvoti, tad buvo pasilikta įsėje nakvynei.

Sekančios dienos anksty rytą šieną pakrautos ro

gės pajudėjo kelionės atgal. Per naktį buvo stipriau pašalę ir šiek tiek naujo sniego iškrito. Įsės žvejai pa dėjo roges nuvesti iki tvirto ledų ir nuo ten ledų buvo traukiama link Lūjos. Čia jau laukė ir likusios rogių vilkstinės dalies žmonės su šienų apkrautomis rogėmis ir taip visa ta šieno vežėjų vilkstinė išsitiesė kelionei atgal į Neringą skersai marias. Gabalą nuo Lūjos ma rių ledų pavažiavus, ant lengvu sniego sluoksniu pa rėdinto marių ledų buvo pastebėti briedžio pėdsakai, kurių laiką ėję ta pačia kryptimi, kurią buvo paėmusi ir šieno rogių vilkstinė. Tik kai rogės buvo pasuktos arčiau atviro marių vandens ploto, briedžio pėdsakai buvo pamesti, nes jo buvo nusukta atgal į sausumos pusę.

Pagaliau buvo pasiektas Pilkopa ir Neringos kran tas. Bet nuo čia pakraščio ledų buvo neįmanoma vā

žiuoti, nes vanduo mariose buvo pakilęs ir išjudinęs prie kopų prisiglaudęs siaurą ledų ruožą. Dabar čia didžiulės ledų lytis laisvai plūduriavo marių vande nyje, atitrūkusios nuo kranto. Pilkopoje sustoję žve jai davė žinią saviškiams į Rasytę, iš kur buvo prisių s ti atsarginiai arkliai, kurių pagalba šieno rogės buvo partrauktos likusiu kelio gabalu per sausumą.

Bet Lataičio šeimnininko abu arkliai buvo kelyje, todėl atsarginių arklių jis gauti nesitikėjo ir jiems su savo važma teko apsisiti Pilkopoje nakvynei. Jau jų kelionės metu per marias šaltis laikė per visą dieną, tad buvo galima tikėtis, jog iki ryto šaltis pakraščiu ledą ir vėl sucementuos. Nakčiai užėjus, dangus buvo žvaigždėtas, jame nebuvo jokio debesėlio ir šaltis su stiprėjo. Rytą atsikėlus langai jau buvo užšarmoję. Atsargumo dėlei šienas iš vieno rogių buvo iškrautas ir paliktas Pilkopoje, gi kitų rogių šienas buvo pada lytas abiems turinoms rogėms. Be to, rogės su skersi nių karčių pagalba buvo praplatintos, kad vežamo šieno svoris būtų geriau išbalansuotas ir per daug ne gultų ant vienos vietos. Arkliai ir rogės buvo įkinkyti su ienas prailgančiomis virvėmis, taip kad arkliai traukiamos rogės buvo kiek toliau užpakaly nuo gy vulio. Visas tas atsargumo priemonės panaudojus, dabar buvo bandoma keliauti tuo nauju, per naktį užžalusiu marių pakraščiu ledu. Iš pradžių, ant jo užvažiuos, ledas gan pavojingai pradėjo braskėti, spaudžiamas arkliai ir rogių svorio, bet pavažiavus kiek toliau nuo kranto, buvo kiek tvirtesnis ir gana ge rai laikė.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadiadieniais ir šeštadieniais.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.,
trečiadieniais ir šeštadieniais 1-5 val.,
ir šeštadieniais susitarus.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 val. p. p., antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 val. ir nuo 4 iki 8 val. šeštadienį,
nuo 9 iki 12 val. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ba-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

NAUJENAS

Lietuvių taisyklės ir patarimai
ir programos tikslai per
NAUJENAS

CICERO

Apie Cicero sakoma (taip
bent sakydavo praeityje), kad
tai "the best town in America".
Žinoma, gerumas ar blogumas
tos ar kitos vietovės priklauso
nuo gyventojų, nuo jų pastan-
gų vietovės reikalus tinkamai
tvarkyti. Lietuviams Cicero yra
neblogo vieta. Jos administra-
cijoje jie turi lyg ir savo atsto-
vą John F. Kimbark asmenyje.
Tai žemaitis, kuris didžiuoja-
si savo kilme ir ragina lietu-
vius laikytis vienybėje. Jo pa-
tarimas lietuviams namų savi-
ninkams: kaip galima geriau
prižiūrėti ir tvarkyti savo nuo-
savybes.

Malonu pažymėti, kad lie-
tuviai namų savininkai gali
būti pavyzdžiu kitiems. Orui
sušilus, jie suskato savo nuo-
savybes atnaujinti, tvarkyti ir
grazinti. Pirmoje vietoje, aiš-
ku, stovi St. Anthony taupy-
mo ir skolinimo bendrovė, ku-
riai vadovauja J. Gribskas.
Bendrovės pastatas jau atnau-
jintas ir vėliau papuoštas.
Visą šį mėnesį bendrovės kli-

entai nemokamai yra vaisina-
mi kavute ir pyragaičiais.

Būtų klaidinga sakyti, kad
visi lietuviai namų savininkai
yra pavyzdžiai. Vadinasi, rū-
pinasi tinkamai prižiūrėti savo
nuosavybes. Yra ir apsilėidė-
lių. Bet kur jų nėra?

Mano sena močiutė sakda-
vo: "Vaikeli, darbo nebijok.
Kas dirba, tas ir turi". Tai tie-
sa. Mūsų senieji pionieriai
darbo nebijojo, užtat daug ką ir
padarė. Dabar atsiranda man-
druolių, kurie sako, jog kas
buvo, tai supuvo, esą, dabar
viską kitaip reikia tvarkyti.
Visa bėda tik ta, kad tie gud-
ruoliai moka tik griauti, bet
nepajėgia nieko naujo pastaty-
ti.

— Mūsų organizacijos per
ateinančius tris mėnesius, taip
sakant atostogaus. Tai reiškia,
kad jos susirinkimų nebela-
ys. Galimas daiktas, kad kai
kurios draugijos, dideliame re-
ikalui esant, ir vasaros metu
šauks susirinkimus. Bet bend-
rai imant, iki spalio mėnesio
organizacijų veikimas bus nu-
trauktas.

— Atostogavimas dar nėra
įsisiūbavęs. Bet kai kurie jau
ir dabar sugrundo poilsu ir
pramogomis. Štai žinomi Na-
žinskai išvyko visai savaitei
prie vandenų. Tikisi pagauti
daug lydekų. Jei jiems pasi-
seks tai gal ir mums lauktuvių
parvės. Cicero D.

Spalvos

Gyvenime spalvos dažnai
siejamos su papročiais, tradi-
cijomis ir jausmais: džiaugs-
mu, liūdesiu, kada jos varto-
jamos simboliniai. Balta ir ru-
žava spalvos naudojamos jau-
noms mergaitėms jų "pavasari-
o šventėms" paženklinėti.
Juoda ir violetinė seniems
nusipelnusiems žmonėms pa-
gerbti. Raudona — meilei ir
kraujui (pvz.: revoliucijai)
simbolizuoti. Geltona — reiškia
turtumą, auksą (arba
kaip nepriklausomos Lietuvos
vėliavoj) — prinokusį siūbuo
jantių dirvose kviečių ir kitų
javų simbolis. Arba moterims
— panieka. Purpuras iš seno-
vės laikų skirtas tik aukšties
bažnyčios hierarchams ir ka-
raliams puošti, rėdyti — tai ka-
rališkoji spalva. Fiziologijos
srities tyrimai rodo, kad spal-
vos turi įtakos žmogaus savi-
jautai. Vienos jų sukelia rami-
kią, giedrią nuotaiką, kitos
veikia jaudinančiai, dar kitos
— labai jaudina, erzina arba
slegiamai veikia žmogaus nuo-
taiką. Kai kurios labai "duria"

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pa-
šalpos Klubas pusemetinis susirinkimas
įvyks sekmadienį, birželio 20 dieną
1:00 val. po pietų, Hollywood svetai-
nėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kvie-
čiami atsilankyti, nes artinasi pikni-
kas. Reikalinga pasiruošti darbu ir
reikia išrinkti darbininkus ir kitus
reikalus aptarti.
Rožė Didžiagalvėnė, rašt.

muikantiems besiderinant sau-
tai diena drabužius, o taipgi
mirusiems padabinti, papuoš-
ti. Ne kiekviena spalva ir ne
kiekvienam velionui tinka. Čia
jau reikia specialisto jas prita-
kinti, nes spalvos čia prabyla,
ir pastebimos pirmiausia.

Kaip žinoma, nepaprastai
svarbų vaidmenį vaidina besi-

(kp)

Mūsų mielam prieteliui Martynui Gude-
liui, jo mylimai žmonai

MARIJAI GUDELIENEI

mirus,

reiškiame giliausią užuojautą.

Povilas ir Marijona Daubarai

MARIJAI GUDELIENEI

mirus,

jos vyrui Martynui, sūnui Ričardui, gim-
nėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuo-
jautą ir kartu liūdime.

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos
Valdyba ir narės

A. A.

MARIJAI GUDELIENEI

mirus,

Jos vyrą Martyną, Amerikos Lietuvių Aero
klubo rėmėją, nuoširdžiai užjaučiame ir kar-
tu liūdime.

Amerikos Lietuvių Aero Klubas
Chicagoje

FRANK RACKAS (RACKAUSKAS), Sr.

Gyv. 11042 So. Hermosa, Chicago, Ill.

Mirė 1971 m. birželio 15 d., 10:30 val. vakare, sulaukęs 84 metų
amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šilkinų parap.
Amerikoje išgyveno 60 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Eva (Rakauskaitė), sūnūs — Frank, Jr., jo
žmona Stella, Stanley, jo žmona Irene ir Edward, jo žmona Millie;
duktė Eva Petrusis ir jos vyras Alex; 5 anūkai, 2 proanūkai ir kiti
giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Fern koplyčioje, 10001 So. Western Avenue.
Šeštadienį, birželio 19 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. FRANK RACKAS, Sr. giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, sūnūs, duktė.

Laidotuvių Direktorius W. W. Fern ir sūnūs. Tel. BE 8-1700.

Didelio liūdesio valandoje

A. A.

MARIJAI GUDELIENEI

mirus,

giliausiai užjaučiame Jos vyrą Martyną
ir sūnų Ričardą.

PETRAS IR ELENA SERNAI
JUOZAS IR KATRĖ BACEVIČIAI

PLEASE
BE
CAREFUL!

Only you
can prevent
forest fires!

REMKITE TUOS BIZNERTUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonas: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonas: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6345 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VirginiA 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

Birželio įvykių prisiminimo proga

Kancė ir kūrba yra neat-
skiriamos lietuvių tautos paly-
dovės. Kancėje tauta subres-
ja, kūrboje ji atsiskleidžia sa-
vo tautinį genijų.

1941 metų birželio mėnesį
mūsų tauta savo tremtinių ir
sukilimo kovotojų aukomis
dar kartą įrodė tvirtą ryžtą iš-
fikti gyva ir nepriklausoma.
Kancė lieka tik prabėgantis
šešėlis, jei iš jos nekyla nauji
kūrybos daigai. Nors šiandien
lietuvis kancė, tačiau jis yra
išlikęs kūrybingas. Kai sava-
me krašte laisvė ir kūryba yra
varžomos ir slopinamos, tai
laisvajame pasaulyje lietuvis
turi šviesti savo kūrybingumu.
Mes privalome ne tik išlaikyti,
bet ir kurti lietuviškas verty-
bes.

Lietuvių tauta išliks gyva tik
per savo kūrybą tiek pavergta

Sustabdykite tą niežėjimą

BRAXON PASTA

tuojau sumažina len-
gva odos niežėjimą,
gydo kojų grybelius,
nuskusto veido per-
šėjimą ir palengvina
visą eilę odos nega-
lavimų. Pasta pagu-
dina 30 metų patyri-
mą turįs vaistininkas.
Pasiųsime 2 Braxon
uncijas gavę \$2.50,
4 unc. gavę \$4.00, atsiųsime tokiu ad-
resu:

BRAXON PASTE

Dept. NA
2914 So. WALLACE ST.
Chicago, Illinois 60616

Nesiuskite COD. Pastą išsiųsime, ga-
vę pinigų. Pinai nepatenkintiems
pinigus grąžinsime.

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima
nusipirkti "Naujienoje" už \$5.00, užsakant pastu reikia
pridėti 25 centus pasto išlaikymo apmokėti. Taip pat
galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą
(neišėjęs) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-2428

INSURED
SAVINGS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo
įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 psl. Kietais
viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvaizdas lietuvių, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48
pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesni žmonių biografi-
jos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistinių, laisvamaniškių ir
kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pastu:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

BRONIUS JONUŠAS,
4-tos Dainų šventės dirigentas

Vatikanas atsisakė

mokėti \$345 už šunį

VATIKANO MIESTAS. — Va-

tikanas numetė šalin Kaliforni-

jos teisio studento William Shef-

fieldo per teismą reikalavimą,

kad popiežius jam sumokėtų už

negautą St. Bernardo šunį, kurį

jis buvo užpirkęs viename 11

amžiaus vienuolyne Alpių kal-

nuose, bet negavo.

— Viktoras Štuopys, Jūrātė

Jasaitytė, Andrius Markulis,

Ramunė Butikaitė ir Viktoras

Žukauskas talikinininkauja su-

kviesti jaunimą į Dainų šven-

tės užbaigime prie banketo

vykstančius šokius Conrad

Hilton viešbutyje atskiroje sa-

lėje. Jaunimas o taip pat ir

vyresnieji kviečiami šokiuose

se dalyvauti.

— Tadas ir Jozefina Bagdo-

nai, 4819 26th Ave., Kenosha,

Wis., ilgamečiai Naujienų skai-

tytojai, pradžioje liepos mėn.

švenčia 60 metų laimingo ve-

nišio gyvenimo sukaktį. Jie

gražiai išaušino du sūnus ir

duktę. Sūnys Anthony J. gy-

vena Los Angeles, Calif., sūnus

Vito ir duktė Amelia gyvena

Kenosha. Jie kartu su marči-

mis Betty ir Julia taip pat 6

anūkiais ir 4 proanūkiais di-

džiojasi suaktyvininkų ilgų

amžiumi ir gera sveikata.

— Nepriklausomos Lietuvos

Prezidentams: Aleksandriui

Stulginskiui ir Dr. Kaziu

Griniui eglaičių dedikacija

įvyks 1971 m. birželio mėn. 20

d. 12 val. International Friend-

ship Garden, Michigan City,

Indiana. Chicagoje ir jos apy-

linkėse esančiose lietuvių orga-

nizacijose.

— Gintaro vasarvietė, ant Mi-

chigano ežero kranto, Union

Pier, Mich. yra pasiruošusi pri-

imti vasarotojus ir jau nuo

šio savaitgalio pradeda vasaro-

jimo sezoną. Dėl rezervacijų

prašoma skambinti telefonu

1-616 — 469-3298. (Pr).

— BALFO PIKNIKE, birželio

20 d., kaip kiekvienais metais,

taip ir šiemet bus "Laimės" šu-

linys su gausiomis dovanomis.

Laimės šuliniai vadovauja Kos-

tas Bružas, jam talikinininkauja

Roselando ir Cicero skyriai.

Balfo darbuotojai yra parūpinę

labai vertingų dovanų, tad dau-

gelį pikniko svečių padarys lai-

mingais.

Balfo piknike, birželio 20 d.,

bus ir kitų netikėtų ir pro-

grama, kurią pamatys į Balfo

pikniką atvykę. Šokiams gros

Ramonio orkestras.

(Pr).

— IV Dainų šventė įvyksta In-

ternational Amphitheatre, Chi-

cagoje. Jos patalpos yra vėsina-

mos ir niekam prakaituoti ne-

reikės. Jei dar kas nėra įsigijęs

bilietų, juos gali gauti Margi-

niuose. Visi dalyvaukime di-

dingoje dainų šventėje. (Pr).

— Iki liepos 2 d. reikia rez-

vuoti vietas į Dainų šventės ban-

ketą. Banketas įvyks liepos 4 d.

Conrad Hilton viešbuty. Vaka-

rienė asmeniu \$12.50, stalai

dešimčiai asmenų. Užsakymus

su pinigais siųsti O. Gradinskien-

nei, 2512 W. 47th St., Chicago

Ill. 60632 arba asmeniškai įsi-

gyti Marginiuose. Jaunimo šo-

kiai kitoje salėje, įėjimas \$2.00

asmeniui. (Pr).

Brooklyno atstovė kongrese Shirley

Chisolm vadovauja kongreso negrams

ir reikalauja iš vyriausybės didesnio

dėmesio Amerikos negrų reikalams.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

WAITRESS

Experienced

COFFEE SHOP WAITRESS

Apply in person

CHARLES CONTINENTAL

HOUSE

5400 So. CICERO CHICAGO

SECRETARY

Fast typist and knowledge of

shorthand essential.

GOLDBERG EMERMAN CORP.

2550 ARTHUR AVE.

Elk-Grove Village. 921-6400

BUSINESS CHANCES

Biznio Progros

BARBER SHOP

2 chair, excellent business.

\$3500 or best offer.

743-6469

BRIGHTON PARKO APYLINKĖJ

SAVININKAS PARDUODA

TAVERNĄ

ir 2 butus po 4 kambarius. Oro vė-

sinimas. Biznis įkurtas prieš 16 metų.

Prieinama kaina.

Skambinkite VI 7-8397

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai

DAŽYMAS IS LAUKO

Langu sutvirtinimas ir dažymas. Pa-

stogės, garažai, lauko laiptai. Išma-

luojame vandens nutekėjimo rymas.

Pilna aprauda. Tel. 277-6858.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI

10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti

laikiniams ir išsimokėtinai. Aptarnauja

lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

nizacijos ir visuomenė kviečia-

ma skaitlingai dalyvauti ir pa-

gerbti visus tris Nepriklausom-

os Lietuvos Prezidentus. Su-

sirinkimo punktas: Jaunimo

Centras, birželio 20 d. nuo 9:30

iki 10 val. Neturintieji mašinų

ir turintieji laisvų vietų maši-

nose, prašomi atvykti į susi-

rinkimo punktą, paimiti netu-

rinčius mašinų asmenis ir nu-

vežti į iškilnių vietą. Po iškil-

nių, šventės dalyvių, bus ben-

dri pietūs, Union Pier. Ginta-

ro svetainėje.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobi-

lių, gyvybės, svei-

katos ir biznio.

Patogios išsimokė-

limo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,

tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna aprauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapella

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,

KURIE GARSINAI